

Б. А. Синчак

аспірант кафедри журналістики Київського університету культури
викладач кафедри журналістики Українського гуманітарного інституту
e-mail: bsynchak@gmail.com, ORCID: 0000-0002-8186-5692
вул. Інститутська, 14, м. Буча, Україна, 08292

МЕХАНІЗМ АДАПТАЦІЇ КОМПОНЕНТІВ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ЕТИКИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПРАКТИЦІ ЖУРНАЛІСТІВ-ПОЧАТКІВЦІВ

Мета статті – з'ясувати розбіжності між теоретичними та практичними підвалинами професійної журналістської етики, що виникають на стиках процесів опанування академічного підходу до порушеного питання та його фактичної дієздатності в журналістському повсякденні.

Методологія дослідження. Базовими методами дослідження є синтез та аналіз, за допомогою яких опрацьовано теоретичну та емпіричну базу, що продемонстрована в таблицях, рисунках і наведена в списку літератури.

Результати дослідження. Розглянуто альтернативний механізм адаптації окремих елементів журналістської етики для студентів і випускників кафедри журналістики, що є початківцями в практичній професійній діяльності. Для окреслення паралелей і взаємодії між теорією та практикою журналістики наведено основні підручники із журналістської етики, у яких фактично продемонстровано маніфест професійних ціннісних орієнтирів. У ході дослідження наведено узагальнені етичні принципи журналістики, які розкривають, що журналіст повинен та на що він має право. Ці дані є тезовою сукупністю постулатів згаданої бібліографії.

Новизна роботи полягає в тому, що підхід до дослідження адаптації саме етичного компонента в журналістській практиці не був полем комплексних досліджень вітчизняних науковців протягом останніх п'яти років. Результати розгляду етичного компонента та проблематики, що з ним пов'язана, сигналізують про проблеми адаптації журналістів-початківців у виробничих умовах.

Практична значущість. Постановка проблеми здійснюється крізь розгляд основних документів, на яких базуються принципи журналістської етики, та порівнянні їх ключових постулатів із виробничими проблемами в практиці. Запропоновано альтернативні алгоритми дій для того, щоб чесно здійснювати професійну журналістську діяльність у межах сучасного ринку праці. Це допоможе адаптації професійно-етичного компонента та сприятиме уникненню хибних векторів професійної діяльності. У статті на основі окремих постулатів основоположних журналістських стандартів, що стосуються заявленої проблематики, представлено алгоритми дій згідно з теорією журналістики.

Ключові слова: журналістська етика, журналісти-початківці, професійні моральні стандарти, етичні цінності, моральний вибір, незалежні медіа.

I. Вступ

У XXI ст. в умовах повсюдної цифрової комунікації стосунки між людьми набувають нових форм та значень. Етика як наукова галузь, що досліджує ці стосунки з погляду підтримання загального паритету між учасниками комунікації, переймає нові виклики, у тому числі й академічно-практичні. Дослідження адаптації професійно-етичного компонента випускників-журналістів в умовах сучасних вимог ринку праці є одним з них. Академічний підхід до журналістики постав з узагальнення та класифікації елементів практичної журналістики. Незважаючи на це, «роботодавці звинувачують освітян у недостатніх знаннях, з якими випускники факультетів та інститутів приходять улаштовуватися в медіа», натомість звучать аргументи «про небажання медійників долучатися до освітнього процесу» [1]. З'ясування розбіжностей між теоретичними та практичними підвалинами професійної журналістської етики дозволить краще розуміти обґрунтованість цих двох тез у контексті заявленої проблематики.

В Україні адаптацію журналістів до сучасних виробничих умов досліджували С. Арефнія, В. Власенко, Г. Гандзілевська, М. Дяченко, О. Каплій, О. Пелешок, І. Пенчук, О. Петрук та ін. Однак зазначені автори у своїх працях переважно акцентують на психологічних особливостях роботи масмедійників, судочинстві в контексті злочинів проти журналістів, соціальній адаптації

юних журналістів, універсалізації, особливостях соціального інтелекту та психологічному імунітеті. Згадані тематичні спрямування опосередковано торкаються заявленої проблематики, однак дослідження саме професійно-етичного компоненту не було предметом осмислення вищезазначених науковців.

II. Постановка завдання та методи дослідження

Мета статті – з'ясувати розбіжності між теоретичними та практичними підвалинами професійної журналістської етики, що виникають на стику процесів опанування академічного підходу до порушеного питання та його фактичної дієздатності в журналістському повсякденні. Об'єкт дослідження – умовний механізм адаптації компонентів журналістської етики в професійній практиці журналістів-початківців. Предмет – виробничі фактори, що впливають на цей процес, і способи налагодження проблемних ситуацій. Базовими методами дослідження є синтез та аналіз, за допомогою яких опрацьовано теоретичну й емпіричну базу, що продемонстрована в таблицях, рисунках та наведена в списку літератури.

III. Результати

Тематика адаптації професійно-етичного компоненту має виняткове значення з огляду на сутнісну фундаментальність його компонентів. Для їх класифікації наведемо слова Аристотеля який вважав, що «благо скрізь і повсякчас залежить від дотримання двох умов: правильного встановлення *кінцевої мети* усякого роду діяльності і знайдення відповідних *засобів*, що ведуть до кінцевої мети» [2]. Перефразовуючи цю думку на сучасний лад, зокрема на журналістську діяльність, зауважуємо, що кінцевою *метою професії* в такому разі є забезпечення громадськості благом у вигляді вільного доступу до об'єктивної інформації, що відображає дійсність. У медійному просторі існують свої прецеденти, що впливають на сучасні засоби реалізації інформації, які ведуть до кінцевої мети – знати правду. Наприклад, у сучасних умовах українських реалій журналістська етика набула непересічного значення після виявлення «демократично-ганебної ситуації з так званими “темниками” 2001–2004 років» [3]. «Пряма вказівка засобів масової інформації, що мала на меті змінити собою редакційну політику цього ЗМІ і таким чином вплинути на точку зору аудиторії ЗМІ щодо тих чи інших суспільних подій» [4], кардинально похитнула журналістську неупередженість того періоду. У цьому контексті бачимо, як можуть спотворюватися мета й засоби в журналістиці. Для запобігання такому підходу до продукування інформації студентів спеціальності «Журналістика» навчають принципів професійної етики. Ситуація з темниками зумовила фаховий перегляд підходу до професійних моральних норм, так виник «Етичний кодекс українського журналіста», ухвалений 2004 р. Разом з ним є ще низка рекомендаційних кодексів, на яких зазвичай базується академічна складова курсу «Журналістська етика». У табл. 1 подано основні документи, принципами з яких мають послуговуватися журналісти в професійній діяльності.

Таблиця 1

Основні документи, на яких базуються принципи журналістської етики [5]

№	Назва документу
1.	<i>Декларація принципів поведінки журналістів</i> , прийнята на II Всесвітньому конгресі Міжнародної федерації журналістів (Бордо, 25–28 квітня 1954 р.), зі змінами, внесеними XVIII Всесвітнім конгресом МФЖ (Хельсінгфор, 2–6 червня 1986 р.)
2.	<i>Міжнародні принципи професійної етики в журналістиці</i> , прийняті на IV Консультативній зустрічі міжнародних і регіональних професійних журналістських організацій під егідою ЮНЕСКО (Париж-Прага, 1983 р.)
3.	<i>Кодекс професійної етики українського журналіста</i> , прийнятий на X з'їзді Національної спілки журналістів України (квітень 2002 р.)
4.	<i>Етичний кодекс українського журналіста</i> , ухвалений на з'їзді журналістів-підписантів кодексу (24 квітня 2004 р.)
5.	<i>Засадничі принципи функціонування Ради німецької преси</i> . Публіцистичні принципи (Кодекс преси)
6.	<i>Редакційні настанови Бі-Бі-Сі</i> (витяги)

Цей перелік не є абсолютним, адже існують й інші інтерпретації професійних моральних стандартів для працівників масмедіа. Однак зафіксовані в цих документах положення мають загально визнаний журналістською спільнотою характер та є мірилом добросовісності в галузі професійного поширення інформації. Для ширшого та предметного трактування професійних етичних принципів у навчальному процесі залучається спеціалізована література, що тлумачить та окреслює сфери впливу, які охоплюють межі цих принципів. У табл. 2 зазначено основні підручники, матеріали яких переважно застосовують під час опанування курсу «Журналістська етика» в українських закладах вищої освіти.

Таблиця 2

Основні підручники з журналістської етики

№	Назва видання	Автор
1.	«Журналістська етика» 2006 р.	д-р філос. н., проф. Іванов В. Ф.; фахівець у галузі журналістської етики Сердюк В. Є.
2.	«Професійна етика журналіста» 2005 р.	д-р філол. н., проф. Кузнецова О. Д.
3.	«Практикум із журналістської етики» 2012 р.	під ред. д-р філософ. н., проф. Іванова В. Ф.
4.	«Журналістська етика: посібник для підготовки до державного іспиту» 2014 р.	за ред. ексголови комісії з журналістської етики Мостового В. П., д-ра філол. н. проф. Різуна В. В.

Ці кілька спеціалізованих праць від вітчизняних дослідників журналістської етики допомагають студентам-журналістам краще зрозуміти природу явища журналістської етики. В узагальненому вигляді матеріали розміщені у Таблицях 1-2 бібліографії вчать майбутніх журналістів етичним принципам продемонстрованим у Таблиці 3.

Таблиця 3

Узагальнені етичні принципи журналістики

№	Категорія / Теза
1.	Громадськість має право знати правду
Журналіст повинен	
1.	бути чесним
2.	бути безстороннім
3.	усвідомлювати власну соціальну відповідальність за медіапродукт
4.	поважати приватне життя людини
5.	ставити на перше місце громадський інтерес, а не комерційний
6.	бути толерантним
7.	бути гуманним
8.	не порушувати закон при здійсненні професійної діяльності;
9.	не перешкоджати слідству своєю професійною діяльністю
10.	поважати колег
11.	чітко відокремлювати аналітику від реклами
12.	дотримуватися презумпції невинності
13.	робити все можливе для виправлення неправдивої інформації
Журналіст має право	
1.	відмовитися від виконання завдання редакції, що суперечать його переконанням або пов'язані з порушенням норм професійної етики
2.	не розкривати джерел інформації, до відповідного рішення суду
3.	журналіста не можна службовим порядком зобов'язати писати чи виконувати будь-що, якщо це суперечить його власним переконанням чи принципам

Фактично після засвоєння зазначених етичних принципів перед студентами-журналістами постає власний вибір, який є співзвучним із крилатим латинським висловом: *i, qvo virtus tua te vocat!* – *іди куди кличе тебе твоя добродієність*. Саме персональний моральний вибір є визначальним для подальшого здійснення професійної діяльності. Однак на шляху молодих журналістів виникають етичні дилеми, що мають власну специфіку та зумовлені специфічними вимогами сучасного ринку праці.

Відштовхуючись від наведених професійних етичних норм, розглянемо, які з них можуть у своїй основі мати суперечність із сучасними журналістськими реаліями. *Громадськість має право знати правду*. У народі кажуть, що правда в кожного своя, ситуація з українською медіавласністю це підтверджує. Медійні експерти стверджують, що українська медіавласність є збитковою й використовується як інструмент впливу [6]. Ці висновки доповнюються цифрами від аналітика Internews Ukraine та UkraineWorld В. Рибак. За його словами, «олігархи володіють ефіром в Україні... більше 75% українців регулярно переглядають телеканали, що належать українським олігархам Віктору Пінчуку, Ігорю Коломойському, Дмитрові Фірташу та Рінату Ахметову. Тривожною тенденцією є те, що більшість новостворених ЗМІ також пов'язані з політиками» [7]. Це свідчить про потенційний конфлікт інтересів між забезпеченням правди та комерційним зиском власників. Таким чином, з боку медіавласників існує пряма загроза ідеологічного впливу на редакційну політику. Такі перспективи здатні впливати одразу на низку етичних норм: *«ставити на перше місце громадський інтерес, а не комерційний; бути чесним, бути безстороннім, усвідомлювати власну соціальну відповідальність за медіапродукт, та дотримуватися презумпції невинності»*.

Випускник-журналіст у своїй професійній діяльності може зіткнутися з вищезазначеними моральними дилемами, що суперечать журналістським етичним нормам. Процес адаптації професійно-етичного компоненту в умовах сучасних вимог ринку праці може здійснюватися за простим алгоритмом: влаштуватися на роботу, журналісту потрібно узгодити з керівництвом медіа кілька ключових положень, що відповідають за вплив керівника на підлеглого, та є закріпленою складовою стандартів професії. На рис. 1 подано альтернативний алгоритм, попереднє узгодження з яким може забезпечити журналіста від потенційних морально-етичних дилем при здійсненні професійної діяльності.

Згідно з Кодексом етики українського журналіста, він «має право відмовитися від виконання завдання редакції, якщо воно суперечать його переконанням або пов'язане з порушенням норм професійної етики» [11]. Також там зазначено, що «журналіста не можна службовим порядком зобов'язати писати чи виконувати будь-що, якщо це суперечить його власним переконанням чи принципам» [11]. Ці положення дають змогу молодому журналісту перестраховуватися, влаштуваючись на роботу. Якщо роботодавець заздалегідь не схвалює такої позиції журналіста, очевидно, що перед працівником постане вибір: свідомо порушувати чи дотримуватися професійних стандартів журналістики. Така відвертість, конкретність, та морально-етична орієнтованість журналіста-початківця дозволить уникнути подальших ціннісних конфліктів при виконанні посадових обов'язків.

Рис. 1. Альтернативний алгоритм адаптації професійно-етичного компоненту

Згідно з професійними стандартами журналіст повинен *«чітко відокремлювати аналітику від реклами»*. Сучасні тенденції до універсалізації журналістів призводять до хибних векторів професійної діяльності, таких як PR та маркетинг. Варто відразу розмежувати концепції цих понять. Нинішня журналістика *«актуалізує світогляд соціальних груп засобами добору фактів, оцінок і коментарів, злободенних і значимих на цей час»* [8]. Так звані зв'язки з громадськістю мають дещо інакші сутнісні ознаки. PR – це *«процес створення інформаційних приводів та інформації зацікавленою в ній стороною, поширення готової інформаційної... для цілеспрямованого формування бажаної суспільної думки»* [9]. Однією зі складових зазначеного процесу створення інформаційних приводів є маркетинг – *«комплексна система управління діяльністю підприємства по розробці, виробництву й збуту продукції на основі дослідження ринку й активного впливу на формування попиту»* [10]. Варто зауважити, що в основі якісної журналістики завжди робота з фактами. Натомість у PR та маркетингу основний інструмент – маніпуляція. У цих підходах до продукування інформаційного контенту протиставляються обробка фактичної реальності та її штучне конструювання, так зване соціальне конструювання, яке призводить до викривленого сприйняття суспільством власного буття. На рис. 2 зображено альтернативний алгоритм, за яким, послуговуючись професійними стандартами, можна визначити вектор своєї діяльності.

Рис. 2. Альтернативний алгоритм уникнення хибних векторів професійної діяльності

Згідно з принципами професійної діяльності для уникнення хибних векторів професійної діяльності журналіст-початківець повинен *«усвідомлювати власну соціальну відповідальність за медіапродукт»*, чітко розмежовуючи для себе журналістську діяльність та її сутнісних антагоністів (рекламу) – PR та маркетинг. Щоб не заплутатися у сфері професійної діяльності, достатньо послуговуватись професійними принципами, зокрема *«ставити на перше місце громадський інтерес, а не комерційний»* [11].

IV. Висновки

Академічне тлумачення професійно-етичного компоненту фахівця в українських реаліях ситуаційно може не збігатися з умовами ринку праці. Це явище зумовлено низкою факторів, зокрема значною комерціалізацією медіасфери та хибною інтеграцією в журналістику маніпулятивних технологій, спрямованих на вплив з метою задоволення економічних інтересів третіх сторін. Для того щоб чесно здійснювати професійну журналістську діяльність у межах сучасного ринку праці, журналісту-початківцю необхідно мати за ціннісний орієнтир положення кодексів і рекомендацій з професійної етики, які межують з виробничим процесом у контексті посадових обов'язків журналіста. При виникненні морально-етичних

дилем варто називати речі своїми іменами та чітко розмежовувати елементи брехні і правди в професійній діяльності. Свідомий підхід до здійснення журналістської діяльності дасть змогу журналісту-початківцю адаптуватися до сучасних вимог ринку праці, не зраджуючи при цьому професійним стандартам та суспільним ціннісним орієнтирам.

Список літератури

1. Литвиненко В. Теорія і практика: Чого більше в сучасній журналістській освіті. *Mediasapiens*. 2016. URL: <https://ms.detector.media/zhurnalistska-osvita/post/17008/2016-07-14-teoriya-i-praktika-chogo-bilshe-v-suchasni-zhurnalistskii-osviti/> (дата звернення: 20.08.2021).
2. Єлісовенко Ю. П. Професійна етика юриста : навч. посіб. Київ : Ділова Україна, 2002. 120 с.
3. Синчак Б. А. Особливості викладання журналістської етики для студентів вищих навчальних закладів : дипломна магістерська робота. Київ, 2019. С. 71.
4. Оригінальні темники на «Українській Правді». *Українська правда*. 2007. URL: <https://www.pravda.com.ua/articles/2007/03/7/3215614/> (дата звернення: 20.08.2021).
5. Бондаренко І. С. Курс «Журналістська етика» : методичні матеріали: лекції, плани семінарів, вказівки до виконання самостійних робіт : навч.-метод. посібник. 2013. URL: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=953> (дата звернення: 20.08.2021).
6. Медіавласність по-українськи: бізнес чи інструмент впливу? *Детектор медіа*. 2016. URL: <https://detector.media/withoutsection/article/115610/2016-05-31-mediavlasnist-po-ukrainski-biznes-chi-instrument-vplivu/> (дата звернення: 20.08.2021).
7. Рибак В. Оплачене слово: хто володіє українськими ЗМІ. *Офіс зв'язку українських аналітичних центрів у Брюсселі*. 2019. URL: <https://ukraine-office.eu/paid-word-who-owns-ukrainian-media/> (дата звернення: 20.08.2021).
8. Інформаційна сторінка «Журналістика». URL: <http://journ.sumdu.edu.ua/ua/navchannia/osvitni-programy/203-journalism> (дата звернення: 20.08.2021).
9. Королько В. Г. PR: визначення різними авторами. *PR-portal*. URL: <http://pr-portal.com.ua/pr-viznachennya-352.html> (дата звернення: 20.08.2021).
10. Маркетинг. *Словник.ua*. URL: <https://slovyk.ua/index.php?swrd=%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%BA%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B3> (дата звернення: 20.08.2021).
11. Кодекс етики українського журналіста. URL: <https://cje.org.ua/ethics-codex/> (дата звернення: 20.08.2021).

References

1. Litvinenko, V. (2016). Teoriia i praktyka: Choho bilshe v suchasni zhurnalistskii osviti. [Theory and practice: What is more in modern journalistic education]. *Mediasapiens*. Retrieved from <https://ms.detector.media/zhurnalistska-osvita/post/17008/2016-07-14-teoriya-i-praktika-chogo-bilshe-v-suchasni-zhurnalistskii-osviti/> [in Ukrainian].
2. Yelisoenko, Y. (2002). Profesiina etyka yurysta [Professional ethics of a lawyer: Textbook]. Kyiv: Business Ukraine [in Ukrainian].
3. Synchak, B. (2019). Osoblyvosti vykladannia zhurnalistskoi etyky dlia studentiv vyshchikh navchalnykh zakladiv [Features of teaching journalistic ethics for students of higher educational institutions]. Kyiv [in Ukrainian].
4. Original temniki on «Ukrainian Truth» [Oryhinalni temnyky na «Ukrainskii Pravdi»]. (2007). *Ukrainian Truth*. Retrieved from <https://www.pravda.com.ua/articles/2007/03/7/3215614/> [in Ukrainian].
5. Bondarenko, I. (2013). Kurs «Zhurnalistska etyka»: metodychni materialy: lektsii, plany seminariv, vkazivky do vykonannia samostiinykh robit [Course «Journalistic Ethics» Methodical materials: lectures, seminar plans, instructions for independent work]. Retrieved from <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=953> [in Ukrainian].
6. Mediavlasnist po-ukrainsky: biznes chy instrument vplyvu? [Media ownership in Ukrainian: business or tool of influence?] (2016). *Media Detector*. Retrieved from <https://detector.media/withoutsection/article/115610/2016-05-31-mediavlasnist-po-ukrainski-biznes-chi-instrument-vplivu/> [in Ukrainian].
7. Rybak, V. (2019). Oplachene slovo: khto volodiie ukrainskymy ZMI [Paid word: who owns the Ukrainian media]. *Ofis zviazku ukrainskykh analitychnykh tsentriv u Briusseli*. Retrieved from <https://ukraine-office.eu/paid-word-who-owns-ukrainian-media/> [in Ukrainian].
8. Informatsiina storinka «Zhurnalistyka» [Information page «Journalism»]. Retrieved from <http://journ.sumdu.edu.ua/ua/navchannia/osvitni-programy/203-journalism> [in Ukrainian].
9. Korolko, V. PR: vyznachennia riznyu avtoramy [PR: definition by different authors]. *PR-portal*. Retrieved from <http://pr-portal.com.ua/pr-viznachennya-352.html> [in Ukrainian].
10. Marketynh [Marketing]. *Slovyk.ua*. Retrieved from <https://slovyk.ua/index.php?swrd=%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%BA%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B3> [in Ukrainian].
11. Code of Ethics of a Ukrainian journalist. Retrieved from <https://cje.org.ua/ethics-codex/> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 12.08.2021.

Received 12.08.2021.

Synchak B. Mechanism of adaptation of components of journalism ethics in the professional practice of beginning journalists

The purpose of the article is to clarify the differences between the theoretical and practical foundations of professional journalistic ethics, which arise at the junction of the processes of mastering the academic approach to the issue and its actual effectiveness in everyday journalism.

Research methodology. The basic research methods are synthesis and analysis, which are used to develop the theoretical and empirical basis, which is demonstrated in tables, figures and listed in the literature.

Research results. An alternative mechanism of adaptation of certain elements of journalistic ethics for students and graduates of the Department of Journalism, who are beginners in practical professional activity, is considered and presented. To outline the parallels and interaction between the theory and practice of journalism, the main textbooks on journalistic ethics are given, in which the manifesto of professional values is demonstrated. The study presents generalized ethical principles of journalism, which reveal the question of what a journalist should and is entitled to. These data are a thesis set of postulates of the mentioned bibliography.

The novelty of the work is that the approach to the study of the adaptation of the ethical component in journalistic practice has not been a field of comprehensive research by domestic scholars over the past five years. The results of the consideration of the ethical component and the issues related to it signal the problems of adaptation of novice journalists in the production environment.

Practical significance. The problem is posed through consideration of the main documents on which the principles of journalistic ethics are based, and a comparison of their key postulates with production problems in practice. The practical significance of the study offers alternative algorithms of action to honestly carry out professional journalistic activities within the modern labor market. This will help to adapt the professional and ethical components and help to avoid false vectors of professional activity. In the article based on separate postulates of the basic journalistic standards concerning the declared problems algorithms of actions according to the theory of journalism are presented.

Key words: journalistic ethics, novice journalists, professional moral standards, ethical values, moral choice, independent media.

Сынчак Б. А. Механизм адаптации компонентов журналистской этики в профессиональной практике начинающих журналистов

Цель статьи – выявить расхождения между теоретической и практической основой профессиональной журналистской этики, возникающие на стыках процессов освоения академического подхода к поставленному вопросу и его фактической дееспособности в журналистской повседневной жизни.

Методология исследования. Базовыми методами исследования являются синтез и анализ, с помощью которых проработана теоретическая и эмпирическая база, продемонстрированная в таблицах, рисунках и приведенная в списке литературы.

Результаты исследования. Рассмотрен и представлен альтернативный механизм адаптации отдельных элементов журналистской этики для студентов и выпускников кафедры журналистики, которые являются начинающими в практической профессиональной деятельности. Для определения параллелей и взаимодействия между теорией и практикой журналистики приведены основные учебники по журналистской этике, в которых фактически продемонстрирован манифест профессиональных ценностных ориентиров. В ходе исследования приведены обобщенные этические принципы журналистики, которые раскрывают, что журналист должен и на что он имеет право. Эти данные являются тезисной совокупностью постулатов упомянутой библиографии.

Новизна работы заключается в том, что подход к исследованию адаптации именно этического компонента в журналистской практике не был полем комплексных исследований отечественных ученых в течение последних пяти лет. Результаты рассмотрения этического компонента и проблематики, с ним связанной, сигнализируют о проблемах адаптации начинающих журналистов в производственных условиях.

Практическая значимость. Постановка проблемы осуществляется через рассмотрение основных документов, на которых базируются принципы журналистской этики, и сравнении их ключевых постулатов с производственными проблемами на практике. Предложены альтернативные алгоритмы действий для того, чтобы честно осуществлять профессиональную журналистскую деятельность в рамках современного рынка труда. Это поможет адаптации профессионально-этического компонента и содействует избежанию ложных векторов профессиональной деятельности. В статье на основе отдельных постулатов основных журналистских стандартов, касающихся заявленной проблематики, представлены алгоритмы действий согласно теории журналистики.

Ключевые слова: журналистская этика, начинающие журналисты, профессиональные моральные стандарты, этические ценности, моральный выбор, независимые медиа.